

29093

נתן אלתרמן

הטור השביעי

ספר ראשון

תשי"ג - תשי"ד

ש"י האל"י

הוצאת הקיבוץ המאוחד * תש"ב

115

מהדורה זו רואה אור כיומנו ובסיועו של הוצמד הציבורי
להוצאת כל כתבי נתן אלטרמן

PJ
5054
A5T8
V.1
copy 5

אוניברסיטת חיפה
הספרייה

© נתן אלטרמן, תל-אביב, ישראל 1972
© NATHAN ALTERMAN, TEL-AVIV,
ISRAEL 1972

נדפס בלפוס גונפורט בע"מ, רמת-גן

אוניברסיטת חיפה
הספרייה

הטור השביעי בשלושה כרכים

מאת המלביד

במשך כחצי יובל שנים כתב ופירסם נתן אלטרמן את הטור השביעי שלו. תחילה ברציפות מתמדת בימי-שש, מדי שבוע בשבוע, ואחר-כך, לקראת סיום הסידרה, בשנות הששים, ברחי-זמן ארוכים פחות או יותר. "הטור" הראשון הופיע בעתון "דבר" ב-5 בספרואר 1943, כשם "נקודת-אדכימלס" וצורתו שיר; "הטור" האחרון הופיע באותו מקום ב-17 בספרואר 1967, בשם "אשדות ומוכיחות" וכולו מאמר-בסדחה. בין שני התאדיכים האלה כתב נתן א. (כך חתם כאן) והוציא לאור למעלה משבע-מאות "טורים", שרובם חגדול הם בתוקף-שידי העת העמנון.

בשנת תש"ח, עם יסודה של מדינת ישראל, אסף אלטרמן בכרך אחד חלק מסוריו ופירסם בהוצאת "עם עובד". בספר הזה שלב גם כמה טורים מחוץ הסידרה "רגעים", אשר קדמה ל-טור השביעי-ונדפסה בעתון "הארץ" למן נובמבר 1934 ועד יאנואר 1943, בחתימת "אנב". את סידוש שמעויהם של טורי ה"רגעים" ומועדניהם ימצא הקורא בנספחות לכרך השלישי של מהדורה זו.

מקץ שנים אחדות, בשנת תשי"ד, חזר אלטרמן ואסף בכרך חלק מסוריו שלמן 1948 עד 1963 ועד בכלל, ופירסם אותם בהוצאת "דבר". אם מוקד הכרך וראשון הוא מאבקם של היהודים באימת בדיחותם לנגיח הכליון המכריחם באירופה ומאמצי היהודים בארץ-ישראל להציל את אחות-תקומחנו ותמשכה. הרי מוקד הכרך השני הם מעשי-החקומה במדינת ישראל ולבטיה מועץ ומביית כמדינת יהודית, שמדות עתידה תקועות בגולת-הרווחה (ניר-סמכויותא-). מות, ובולת-הדממה של הקיסרות האדומה, מזה.

בתחילת 1962 סנה אלטרמן להתקין ולקבץ לספר את הטורים משנת 1964-1961, שהרי במועד זה נסתיימה, בעצם, עיקר מלאכה ב-טור השביעי. (בחמש השנים הבאות, עד ספרואר 1967, הופיעו בסך-הכל כשלושים טורים). עתה, כשהשער האחרון, "משפט", סגר מעגל שתחילתו בשער הראשון של כרך תש"ח, "מכל העמים", יונש אלטרמן לערוך מחדש גם את כרכי תש"ח-תשי"ד, לעשותם ספר אחד ומיוחד, מכתר שירי-העת מתקופה הותכת-טורל שתמה ולא-נשלמה.

משבאנו להתהדר את "הטור השביעי" במסגרת מהדורה זו, שנעדה להכיל את מדבית יצירתו של נתן אלטרמן, מצאנו את מאות טורים ממיעים, למעשה.

עולי-גיטה, עמ' 35, לטור-עולת-הילדים, ויל' דבר, 4.2.44.
האנח-ניאסה-השליכה-עון-בחיפה-ב'1-בסברואר-1944. היו-בה-757
עולים-פליטים-מפולין, גרמניה, רומניה, ליטה, יוון, חורכיה ועוד, שהגיעו
בדרכים-לא-דרכים-לספרד ולפורטוגאל. אנית-הפליטים-יצאת-מליסבון
ב'23-ביאנאר-ועשתה-את-דרכה-ביום-באין-מסריע. בין-העולים-היו-168
ילדים.

גורל-קני, מפקד-חיל-המצב-הצרפתי, עמ' 38, לטור-תשובת
גורל-קני, ויל-הארץ, 12.6.42, בחתימת-אנב.
סיור-קני, 1898-1970, לעת-פרוץ-מלחמת-העולם-השניה-מחתיקי
המפקדים-בצבא-הצרפתי. בין-שתי-מלחמות-העולם-שירת-כקצין-בלגיון-
הורים. לאחר-התבוסה-של-1940-הצטרף-אל-צבא-צרפת-החופשית, בהנהגתו
של-שארל-דה-גול. הצטיין-במערכות-לוב-והגן-במשך-שבועיים-יותר-על-נחנה-
המדבר-בירי-הכימם-מפני-התקפותיו-של-חיל-המשלוח-הגרמני, בסיקודו-של
הנגרל-הנאצי-רומל. בשנת-1944-נתמנה-קני-למפקד-כל-הכוחות-המוזרניים
של-צרפת-החופשית-במולדת-המשתחררת. לאחר-המלחמה-מפקד-חיל-
הכיבוש-הצרפתי-בגרמניה. ב'1961-חבר-הסיפה-הטליסטית-באסיסה
הלאומית, וב'1964-שר-ההגנה; בעת-כהותו-נחתם-החוקה-הישראלית-
הצרפתי-לרכישת-נשק, נשיא-האגודה-כריח-צרפת-ישראל-עד-ליום-פטירתו.

התקפת-הנגד-הגרמנית, עמ' 49, ויל-דבר, 22.12.44.
במהצית-השניה-של-החדש-דצמבר-1944-פתח-הצבא-הגרמני-בהתקפה-נגד
בוזית-המערב, כגסיון-אחרון-נואש-להציל-את-הרייך-הנאצי-מתבוסתו-הסופית.

• נדפס לראשונה

נאומו של בוין, עמ' 65, לטור הפארלאמנט משתעל, גיל דבר, 21.2.47.

ב-18 בספרדאר 1947 נשא אדנסט כוין, שד-החוק בממשלת-הלייבור, נאום על מדיניות הקאבינט בארץ-ישראל. בוין הודיע אז, כי בריטניה אין לה סמכות להטיל עתרו משלה... מתוך שדירות, וכי על-כן תפקיד את הבעיה בידי עצרת האומות המאוחדות, בלי להמליץ על הצעת-סדרון משלה. עצרת זו אמרה היתה להתכנס כעבור שבעה חדשים, בקיוב. השר הבריטי גקט מדיניות של השהיה, מתוך תקווה כי בינתיים יעלה בידו להכניע את הישוב העברי, באמצעים מדיניים וצבאיים. עם-זאת הודיע במפורש כי לתורשים הקרובים אין הוא יכול להתחייב אלא על מכת-עליה של 1500 רשויות לחודש... לא יחד ולא פחות...

נא להסביר מתחלתו, עמ' 69, גיל דבר, 28.2.47.

ב-26 בספרדאר 1947 פתח אדנסט בוין את החיכות על ארץ-ישראל בבית-הנבחרים הבריטי; בעקבות הודעתו מן ה-18 בחז' חזר והסביר מה טעם יש לבקש מאת עצרת האומות המאוחדות להכריע בין הפתרונות השונים, המציעים לשם יישוב הסכסוך היהודי-הערבי. לדעתו, הכול המאגדאט חברי על ארץ-ישראל יחבסות סותרות ליהודים ולערבים. עם שהכריז כי מצדה אין ממשלה לתדן ממליצה על שום פתרון מן הפתרונות שתובעים הצדדים היריבים, נילה את דעתו שזוא עצמו מצדד בתכנית מדינית, העשויה להוליך, מקץ שנים אחרות, לכינון מדינה פלשתינאית, עם דוכ ערבי ומיעוט יהודי, אשר יכה ב-ערובה. כיון שנתבקש להגדיר מה סיבו של הבית הלאומי באי שחובטה ליהודים, השיב, כי דבר זה הוא יחידה בעיניו. איש לא אמר מעולם מתי יקום הבית. לא עלה בידו למצוא את הדבר בשום מקום. הסידוש הדבר מליני יהודים? דוב יהודי? מדינה יהודית או מה? על הטענה, כי מדינה פלשתינאית המנע מן היהודים נציגות עצמאית בקהילית-העמים, השיב: זוהי כעיה גדולה. האם אנו בתוך האומות המאוחדות? כדעות או כקיוצים מאוראסיים? היש להטך את הארם לתך המייצג חמש או שש דתות גדולות? וכי וכי.

הזמנה לשולחן-עגל בלונדון, עמ' 74, גיל דבר, 24.1.47, תחת השם: 'ההזמנה והתנאי'.

ב-28 ביאנואר 1947 נתכנסה בלונדון, בארמון ס-ט גיימס, ועידת השולחן העגול, שבה השתתפו, מצד אחד, משלחת של ערביי אי-ושבע משלחת של מדינות-ערב, ומן הצד השני, היהודי. חברי האפסקוטיבה הארצישראלית של הסוכנות היהודית: דוד בן-גוריון, פרוס ברודצקי, משה שרתוק, יצחק נרינבוים ועוד. את השיחות עם המשלחות, שיבו בופרד, ניהלו, מצד הממשלה הבריטית, שד-החוק אדנסט בוין ושד-המשכות קריץ-גונס, אשר העלו הצעה לפתרון הסכסוך הארצישראלי, שעיקרה - חידוש המאגדאט הבריטי על ארץ-ישראל מטעם ארגון האומות המאוחדות, כלא אותן התחייבויות שהיו כלולות בהצהרת-באלפור. מקץ שלשה שבועות של דיונים, הודיע בוין כי הועידה נכשלה וכי על-כן גמדה ממשלת ה.מ. אומר להביא את הבעיה הארצישראלית לדיון ולתכרעה לפני מוסדות ארם. (ראה הסודים הקודמים: הפארלאמנט משתעל ונא להסביר מתחלה ההערות כאן, עמ' 478).

לורד-הא-הא, עמ' 79, לטור על כנופית-המסיתים היהודים, גיל דבר, 16.8.45, תחת השם 'הודעת האדמיניסטרציה עם דוגמה אנגלית לשם אילוסטרציה'.

כיעו של הפאשיסט האנגלי ויליאם גייס, שעדן מבריטניה בזמן מלחמת-העולם השניה ושדר מראיו בדלין לאנגלים בלשון אנגלית.

מעפילי יציאת אירופה תשו, עמ' 85, לטור העם ושליחו, גיל דבר, 5.9.47.

בספינה זו היו למעלה מ-4000 מעפילים, שעלו עליה בחוסי צדפת. היא יצאה לדרכה מודחה ב-11 ביולי. למחרת הפלגתה נתלוז אליה אנות מלחמה בריטיות ומטוס צבאי שהנ מעליה לאורך כל הדרך. בהחקרב הספתה לחוסי הארץ, נפתחה עליה אש; היו מצוים ושלושה הרוגים. כעוד לילה התעברו המעפילים לשלוש ספינה-גירוש. תחילה ביקשה ממשלת בריטניה

להחזיר את המעפילים לארץ שממנה הפלינו, אבל מארים סיבה לבפוח עליהם את חזירה לחוף צרפת. בין השאר רוחו שמועות כי הצי הבריטי עומד להגליך את ספינת-הגירוש לקילומביה, להונדוראס, או לקניה. ה-מעפילים, הסגורים בספינת-הגירוש, היו שריים בינתיים במצוקה גוראה, סבלו רעב וצמא; לא היו בהן תרופות לחולים ולא תחבשות לפצועים. ב-19 באוגוסט, מקץ עשרים וארבעה יום לשהותם בבתי-הכלא השטים, הכריזו המעפילים שביתת-רעב. ב-22 לאותו חודש החליטה ממשלת בריטניה להעביר את ספינת-הגירוש לגמל האמבורג שבאזור-הכיבוש הבריטי בגרמניה. בדרך ממאריסי לשם עברו את מפרץ-ביסאקיה, במרומו בטור, מעפילי יציאת אירופה תשי"ז נאלצו לשבת בגרמניה עד קום המדינה, באביב 1948.

זנצם תשובה לרב-חובלים איטלקי אחר ליל הורדה, עמ' 97, גיל-דבר, 15.1.46.

לערוחם של מעילי היעלית הבלחוי-ליגאלית, רוב מן (רמת-השוסט) וישראל חורב (שדות-ים), נבחר הטור לאחר הוא ספינת-המעפילים-הנה סנש, שהגיעה לחוף נהריה באחד הלילות של חורש דצמבר 1946. רב-חובלה של הספינה היה איש איטלקי בשם אנטאלרו, תחילה אסרה הצנוריה הבריטית על הדפסת השיר, אבל כעבור זמן-מה חזרה בה והוא נדפס ב-'דבר', כמטומן לעיל. הנהג הצנוריה, על מחיקותיה ועל חתמה, נשתמרה בידי רחל שזר, שהמציאה למשרד בשנת 1968.

התגרות המעפילים ב'כנסת-ישראל', עמ' 102, לטור-חלוקת תפקידים, גיל-דבר, 13.12.46.

ספינת-המעפילים 'לוקיסה', המכונה 'כנסת-ישראל', נתפסה בלב ים על-ידי אניות-מלחמה בריטיות והובאה לנמל חיפה ב-26 בנובמבר 1946. קעשה העברת העולים לספינת-הגירוש - מבצע לונרן- בצופן של השלטות הבריטים - נתקל בהתנגדות עזה; במהלכה נהרגו הנער איזיק דונברם ומעפיל אלמוני.

עבדול-קרר, עמ' 135, לטור-הלילות בכנען, גיל-דבר, 13.12.48.

עבדול-קרר, בן-אחותו של הזאני אמין אל-חוסייני, המופתי הירושלמי, בימי מאורעות תרצ"ו נמצע בקרב עם הצבא הבריטי ונמלט לעיראק. כאן השתתף אחר-כך במרד הפרו-טאני של ראשי-עלי, בימי מלחמת-הקוממיות עמד בראש בנטיה מזוינת, שנלחמה בצויל בירושלים וסביבותיה. היה ראש המפקדה הצבאית של החוסיינים ודיבו של קאוקני (ראה הערה, עמ' 477). נמל ב-1948 בקרב על הקאסטל.

גזיל, עמ' 144, לטור-אחד מן הגזיל, גיל-דבר, 31.12.48.
ראשי-חיבות: גוס-חוץ-לארץ. רבים מן המגויסים האלה באו מקרב שארית-הפליטה של יהדות-אירופה, שעלו מן המחנות בגרמניה וממחנות-העצורים בקפריסין מקצתם עלו מצפון-אפריקה, מבולמאריה, דומאנית הונגאריה ועוד.

...ההרי החדשות, עמ' 220, גיל-דבר, 1.9.50.
בהקדמה לטור זה מציין נ. אלטרמן כי-עירער בשעתו על דרכי המבטא ב'קול-ישראלי וע'. בנותו לטור-חיקוי ההיערי מן ה-13 באפריל 1951. ראה כרך ג של מהרורה זו. כן רומז אלטרמן בהקדמה זו על שני-ההטח הרבים שחלו בטור שלפניו עם העתקתו מן העתק לספר.

גסינת אל-חפירי, עמ' 224, לטור-מסבכי המליצה, גיל-דבר, 1.6.51.

עוגה אל-חפירי במדבר סיני נבבשה בידי צה"ל ב-27 בדצמבר 1948, במהלך מבצע-חורב, שמטרתו היתה גירוש הנמור של הצבא המצרי מדרום-הארץ. מן-עצת-הבטחון, בישיבתה מן ה-29 בחו, ציחחה על סיני מידי של בל מדחב סיני. להחלטת מות-ב נתלחה אלטימאטום בריטי. על-פי-הסכם רדוס נועד איזור עוגה אל-חפירי לחיות ששה מטורו ומקום-מושבה של ועדת-שביתת-הנשק הישראלית-מצרית.

מתחבב אז אכיו ומלשיס אליי יד
מוצר בו. שקוף תבוה.
ואומר לו: אברם. בוא הביתה סדר
בני אברם. חיש הביתה בואה.

וענה לו אברם:

אבי. אבי.

שם אמתד לעצם העינים.

כי אותה שם ראיתי.

אבי. אבי.

דם לשן. בלי ראשוף על כתפיים.

אז נאכת מולו אחוזה הקטנה

נקראת לו הביתה בבכי.

אף ענה לה אברם: שמה את לשונה

עם דמעת המתיים על לחי.

לפניו מתנצבות אז שבטים האמה

ואמרו:

הנג עליהו

בשבטים סקדות חק ושבעים מדרמות

אל הבית הזה ושיבדו

ואותה במטה המצעת נדחה

רשנת בה דם באכיהו

ואם ימנהגו לראיה אליו

אמר לו על אינה מעליה

ממטה ענני כתארת החומר

אונת אל ראשיו היותו איהו

בכחות קשחה ימי עמלו

היום עם תלבוט על נובה בליטה

סורו שוב ושוב אל תלים

אל ניה. מסוכן את החורף מוחות

וכלוריס איהו מסוכן

אל אשנת והאיתם רשותה בעשה

במחשבה חולי היא נתקנה

אל נבי בלילה הנאמר בקולו

וכפי עין גליהו (כי ימיה)

לשון לידו שלישו פייסו

כנאריו הנהגו כמלואים

בחושינו הנהגה שאיהו נחמיה

כח נחם קעו לניג פייסו

מה ראשית למסורו חתוף היה

עם תמנון איי אספה נתקמו

לסורו ונעלמתה וישו

איהו מסכן ומסוכן

למה בספירת עמדות אפיהו

היה מסכנות ספדיו

איהו ספדיו יונתן ספדיו

וכתמי ויהו הנהגו

למה נכחו ללבוש חושינו

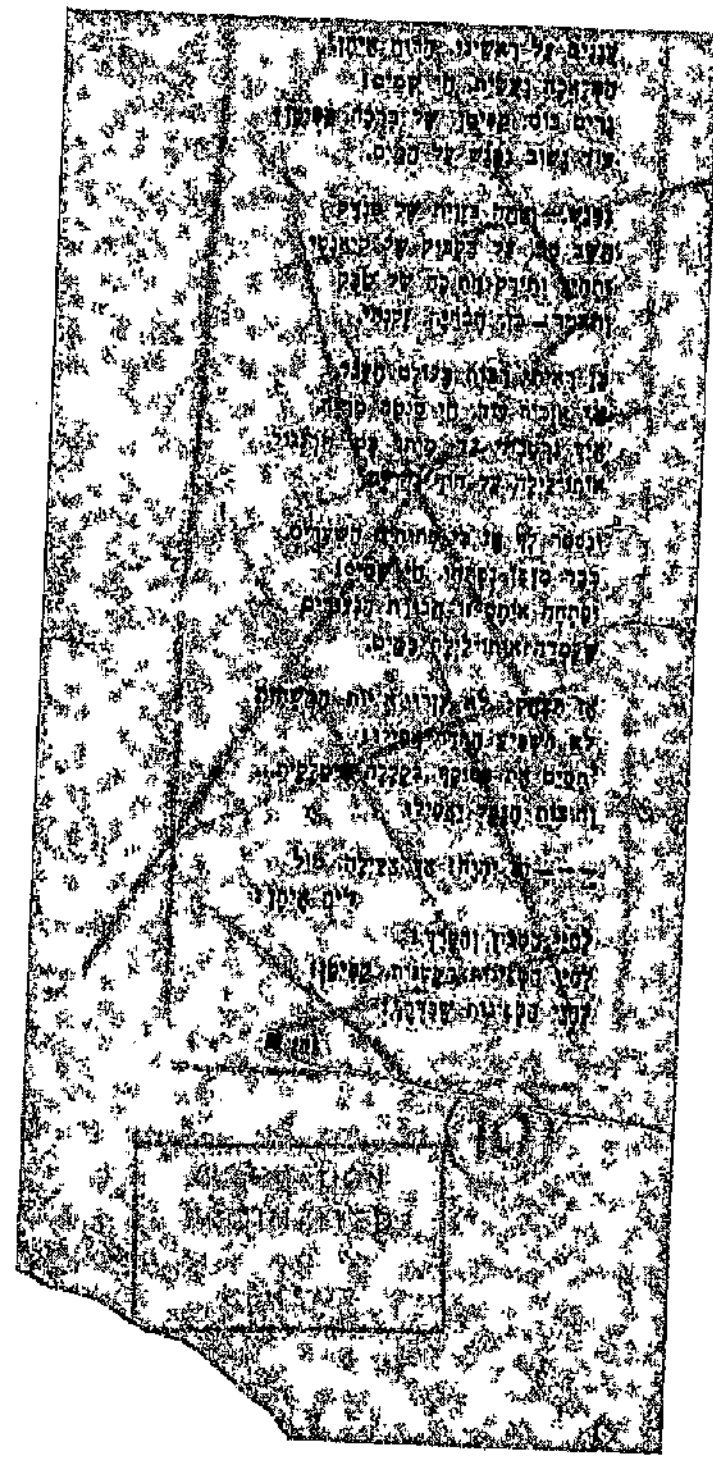
איהו ספדיו חסרת יריות גיהו

מל עניו מספר עיו ספדיו

כל הודים גליהו חסרת

היה עומתו או איהו ספדיו

למה ספדיו חסרת

וּאֲבָרְכֶם בְּחַלּוֹם
 צוֹפֵק אֲבִי-ו
 וְקוֹרֵא שֵׁם אִמּוֹ וְעוֹנָה הִיא:
 בְּנֵי אֲשֵׁרִי... כִּי לֹא־אֶשְׁכֵּן בְּלִבְכִי.
 לִבְכִי בִּי וְשֹׁכֵד לְשׁוֹנִים.

אִן מִלֵּיל הַשְּׁלֵף הֵם
 יָרֵחַ הַיָּעַם,
 וַיִּמַּל בְּרֶקַע פְּרִזּוֹת שׁוֹחֲרִים לְצַדִּיק.
 הָיָה דָבָר אֲדוֹנֵי אֵל אֲבָרְכֶם. אֵל אֲבָרְכֶם
 הַלְשֵׁן בְּפִרְחֻדוֹר תְּבִית.

לֵאמֹר: אֵל תִּירָא
 אֵל תִּירָא, אֲבָרְכֶם.
 כִּי גָדוֹל וְעָצוֹם אֲשֵׁמֶךָ.
 לֵךְ לֵךְ, דָּרֵךְ לֵיל מְאֹכֶלֶת הַדָּם.
 אֵל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ.

לֵךְ לֵךְ דָּרֵךְ לֵיל מְאֹכֶלֶת הַדָּם
 כְּתִיבָה, כְּתוּלַע, כְּצַפּוֹר.
 מִבְּדָרְךָ אֲנִי אֲבָרְכֶךָ, אֲבָרְכֶם,
 וּמִקְלִיךָ אֲאָר.

הַסְרֵיפִיקָט הָאֲחֵרוֹן

סְרֵיפִיקָט יְחִיד נִשְׁאָר.
אֲחֵר־אֲחֵרוֹן. כֶּלֶם נִגְמָרוּ.
לְכֵן עָלִי מִנְטוֹר יוֹשֵׁד
וְלֹא דִמְעוֹת עָלָיו יִגְרוּ.

וְכֵת יִגְד לִי: קוֹמֵת קָטוֹ
פְּנִיךָ לָמָּה זֶה תִּסְתִּירָה?
אֲמַתָּה אֵינְךָ סְרֵיפִיקָט.
אֲמַתָּה אֲנִדְרֹסָה וְנִסְתִּירָה.

חֲפֵזָה נָא. עוֹד יִבּוֹא אֲחֵרְךָ.
צְפוּי, צְפוּי לָךְ תִּסְקִיד עוֹד.
אֲמַתָּה עַל הַשָּׁנִי דוֹרְךָ
תִּעִיד כִּמּוֹ תִּסְתִּיר מִדְרוֹת.

אֲנִשִּׁי מִדָּע בְּדוֹר־שְׁלוֹמִים
בָּךְ יִבְדִּיקוּ מִגּוֹנִים.
לְחַקֵּר אוֹתְךָ כִּמּוֹ קְרִדָּם
תִּמְצִיחַ, מִתְקוֹפֵת־הָאֲבָן.

אֲמַתָּה, סְרֵיפִיקָט תְּמִים,
אֲמַתָּה, הֵה, דוֹקֵמֵנִס פִּיקֵנִטִי.

מַעֲיָד עַל צְדִיק לְעַמִּים
בְּדוֹר הַצַּרְסָר הָאֵטְלֹנְסִי.

תַּעֲיֵד אִיךָ עִם הַכֹּהֵן-סֹנִים
בְּלַעֲרֵי תְּקוּנֹת־לֵטִים.
אִיךָ עִם, בְּנֹסֵל הַתְּלִיָּים,
וְסֵס בִּידֵי הַבְּיֹרֶקְרִטִים.

וְאִיךָ עֶרְב, לְאוֹר הַיּוֹם,
מִכְּלֵי תְּסֻמִּיק, חֲסֻנֹת-הַחֲרִיעָה.
כִּי צַר, כִּי צַר לָהּ הַמְּקוֹם
מִנִּי אִירָן עַד סַעֲרָה.

וּמִסְתָּן עַד לְבָנוֹן
וּמִבְּנֵי דָעַר מְצֻרִים...
וְהַעוֹלָם, כְּמוֹ גִּזְוֹן,
לָהּ הָאֲדוֹן פֶּעַר-עֵינַיִם.

הַאֲנֹלֶשֶׁת יִצְרָה אֶט-אֶט
סְפָרִים גְּדוּלִים, תְּמֻנֹת, כְּלִי-סוֹר.
אֲכַל אֶתָּה, סְרִיטִיקָט,
אִיךָ נֹסֵל מִכָּל שְׁהוֹר.

לָךְ נִתְקִינָה, עַד-אֲמַת,
מִסְפָּרֵת-פִּז, הַרְחֵק מֵעֵבֶשׁ.

נִכְחַת וְנִכְחַת: אֲבִטוֹרְסָרְט
שֶׁל הָעוֹלָם שׁוֹחַר-הַחֲפֵשׁוֹ

מִשְׁמֵר כְּבוֹד לָךְ נְאֻמִּים
וּמִרְחוֹק נְבִיט אֲלֵיךָ.
רַבִּים, רַבִּים לָךְ וְקוֹקִים,
אִיךָ תָּם יִבֹּאוּ בְּלַעֲרֵיךָ.

הזמנה לשלחן-עגל בלונדון

א

עם הנה בעולם. עם משפיל ופסקת.
ובימי-הבינים, בצרית על תל.
אקבו הנטיכים עמדו לשוחת.
על חקמה יונית וחקמת ישראל.

כי בשעת השיתה, בין שכר וחנית.
הם היו נהנים הנאה רחנית.

ב

בימות תל הוא גרש מפרודור ומדלת.
ואבוי אם דאהו ממול לחלון.
אף לצרף שיתה עינית ומשפלת
הם היו מזמרים אותו אף לשלון.

ואחר יום שיתה על נושאים תשובים
הם היו משליכים אותו שוב לקלבים.

ג

ולא פעם ראו אותו נץ באין-ישע
ירדף שוט ודקן ואימות השכות.

והיו הנטיכים ומנעים או מנשת.
כי הבינו שאין הוא פנוי לשוחות.

אף צרף להודות כי כאם הרציחה
הם היו מזמרים אותו שוב לשיתה.

ד

כף הנה הנדבר. - בסקירת מקצרת
זאת תוקרנו כיום רק כדי להבליט
איה שלל רגשות ביהודים מעוררת
הזמנת האנגלים לשיתה האנגלית.

איה שלל רגשות. איה גל זכרונות
משוחות ראשונות ושוחות אחרונות

ה

ולכן האמה האנגלית המזמנת
לו תסלת נא לעם העברי המזמן.
אם כיום, עד שבתו בכרסה המסמנת.
הוא מציג איה תנאי שאינו מסמן.

הוא מציג שאלה עדינה ופרטית
אשר אין שאלים בחברה תרבותית.

על כנפי־המסיתים היהודית

א

הודעת השלטון
על כנפי־קיצונים
המסיתה יהודים לטיראוס או פרי,
ומסכנת אותם בסכנות־יגונים,
בצמא, בצמיסות,
בלי טיור סניטרי - -

הודעת השלטון על אותה הכנפיה
נטולת־המצפון, מדר־כת־השירות, -
הודעת השלטון (זהו עצם יסודי)
היא אמת מחלטה ובלתי־מערערת.

היא אמת לא־מבלעת ולא־מעקמת.
פי עבודה היא:
כנפיה שפזאת קימתו

היא יסודה ומארגונה, ממש ובירודעים,
בצורה נטולת־המצפון שהזכרנו,
את ענין הצלת העמיד היהודי, -
מפרסל,
מקונסמציה,

ואת זו השאלה כף אקשר לנסות:
הוא רוצה לבדר, קה, רעים גלכבים,
אם אמנם לא הזמינו אותו לשוחח
על האסן שבו הוא יאלך למלבים.

בקצור, הוא רוצה רק לדעת - סליחה!
אם הוא חי ישאר אחר־השיתה.

מפרי.
מזנות.

היא לשנה. ואפילו נמן להגיד
כי באפן שבו תמותנה מתארת,
היא דומה לכנסיה מפרסמת אנולית,
תכונה על ספרה של בריטניה בחרט.

ב

כף. היה זה בשנת ארבעים. בלי מן
עמרה לונדון. גרמניה הריעה: הכיתיו
או כנסיה של אנולים התיצבה לארץ
את עיני השלת העתיד הבריטי.

חה, כנסיה בלי מאפיו
תקול אות-באות
עוד זוכר את אותם הנאומים הברבדיים
שהכסיו לעם דם, זעה וד מעות,
בלי הנאים סודיים
אלמנסריים!

דם, זעה וד מעות! כף נהג ונאם
אחד צ'רצ'יל, הננסטר אשר בצמרת.
אבל גם חבריו (אי היה מצפתם?)
לא מצאו איזו דרך יותר מסודרת.

78

סכנות
וצמימות
לשביב-אודי מדמה -
זאת נהגו הם לקהל האנולים הקרמה.

הם סכנו,
ומשכו
ונרפו גם נער.
ופתו והסעירו. בלשה לטפרו

אך בקום לורד-הא-האו לקלע-בנאום
ולתסביר לאנולים את אשר לא ידעו:
שהסעום, שפתום, שך מום, ששכנום - -
צחקה כל בדיטניה
ללורד-הא-האו.

79

אָסוּר לְקַנָּא

אין על מה לקנא בחיל הברייתא.
כך אומרים שליטתו, בירת האנגלים.
אין על מה לקנא בו. בסבך הפוליטי
והוא רחוק אל תפקיד שאינו בקלים.

אין זה קל לו על פני אנה מסת-תרון
למלא את סקדת אמתו קו-לקו.
טל ילד ילדים חוקעי שן וצפרן
ונשים נואשות
היורקות בפניו.

אין זה קל לו לגרר יתומים ויולדות
ולחל נאבק עם אבות שבולים.
ולחיות נאמן וראוי למולדת
ששלתמו לקה בכדמת הדגלים.

אין זה קל, דרך שצף תבוא והכבי.
כבא-פת בריטניה לטרח בליל,
ולשוב מקלל ונשדף וסטוד-לחי
ולזכר שתיה זה צו מלך ואל...

לא, סר. אין לקנא בחיל חליבו...
סחה לזרון. לאו אין הוא חיל-מכונה.
זה נכון. זה נכון, סר. אין איש מקנא בו...
ובכלל חקנאה היא מדה מענה.

אף כדי שתהיה האמת לא-מגבלת
רק נזמיר חק נשן, הקשור להגיל.
וכתוב בו שאין לקנא בממשלת
האומרת שאין לקנא בחיל.

ולשמחת תממשלת בזה ילחש לה
גם המשוף זה החק הקובע פדת.
אשר אין לקנא באמה אשר יש לה
ממשלה אשר אין לקנא בה מעט.

זה נתיחן הברנל. באשור גם ברומי.
הוא מעל בלי החטיא. מי גם שם-קום וראח
זה התחיל עת תדלו לקנא בטומי...
זה והתחיל
התלף ונמשך
והנה --

לבסוף לא היה כבד במי לקנא.

על אם-הדרך

על אם-הדרך עץ עמר.
עמד נוטל-אפים.
יום, עימה, בן. הלילה רד.
ליל-סער על המים.

הס, ילד. הספינה על צד
נוטה מנעף רוח.
על אם-הדרך עץ עמר,
אין-ציץ ואין-תפוח.

אל זה העץ אי-מעם, בן.
אבי-אמך הניע.
וצל ערבית בעץ קצו
וכד הוא לא הניע.

כבש בו ראש אבי-אמך,
פניו לירושלים.
משא מבכי תפלת מנחה,
עם אלהיו בשמים.

על כף ספור, על כף הגד.
בשיר ימה, שכוח.

הס, ילד. הספינה על צד
זועקת מל הרחוק.

הס, ילד. הספינה על צד
חותרה, שאגת מרי,
על אם-הדרך עץ עמר,
אין-פוח ואין-פרי.

אל זה העץ אביך, בן.
נקשר, עקוד בתכל.
ברנל לשוט הכוחו, בן.
וחם תמר ההבל.

וכשהיה כאש אדם
לשוט החד מחרב,
צנת אביך אך צה דם,
לעת מנחה, עם ערב.

צנח ממנוחתו לאט,
פניו לירושלים.
הס, ילד. הספינה על צד
כורצה, נושקת מים.

כורעת הספינה על צד,
עולה שלומת צפרון!

על אם-הדרך עץ נכרת,
נכרת ויהי לתרץ...

על הספן נצב הוא רם,
הבוקר נתבל סלד,
העץ השב משיר העם,
מזמר הנקפלות.

אליו נקדעת רוח ליל, -
וכאלו שוב, לפתע,
פלו טובל בצחוק רגל
של תף וקלר ינטה.

הס, ילד, שער התהלה
לארן יפתח.
הוא גם היום עמוד תפלה,
הוא גם היום מזבח.

-- על אם-הדרך עץ עמד
ולא יפל אפנים.
גום, ילד, הספנה על צד
חותרה, בוקעת נים.

העם ושליחו

מעפילי אירופה משו, שהחזרו אל חוף
צרפת, סרכו לרדת שם ולאחר שעמדו בים
בשלישה שבועות הסעו הלילה, מינוק שגלד
באחת מספינות הברזש, אחרי שהסליגו, מת
עדרה, הוא הובא לקבורה ימית בקפסה של
פח במסרץ ביסקי.

בין שליחי האמה התרים בדרך כים
תכר-גא גם זה האחד:
לבשו - התוליו, בקפסה של פחים
הוא במים נטמן, מול ספוד.

אל נאמר כי בדיטגיה שלחתו למות -
כי לא זו האמת האמתו
כי אנחנו קראנוהו אל זו השליחות -
גם אני, גם אתה, גם אחו!

גם אני, גם אתה, בעל-פה או בכתב
את אמו הדימוז על נם,
באמרה לא ארד בצרפתי... עת חייו
כמו בכי טפסו בה טפס.

גם אני גם אתה הכינונו אחי.
כי הוטלו בספינה על הכף
גורל עם תעוד, וקגון זה, ערכים
שאנים לסי שכל הסף.

הזרה של צבור, ששקל זהחלים,
נזרה על הנוף מפעוט ועור,
שפיט לשליחות מדינות הצבאות
עוד בטרים עמד ודבר.

כן, קשה זאת לשמע, בניר הצחור
מסרבות המלים הקתב.
אך נאמר זאת! נאמר זאת למען נופר
כי שליח כזה מתיב!

כי שליח כזה - פרושו הברור
הוא תהיה ושאלה אם העם עד גבולו
חי תמי הקרבה, ללא קץ ושעור,
נטוי שכם לנמו וילעלוז

כי שליח כזה עוד עלול בדממה
לעלות מעלים ירקים.
ובאחד תלילות אל חלוף האמה
לתדביק את פניו האמוקים.

והעם יתחלחל ויהרר כמו שיר
בראותו מה עצום תפירתק המפריד
בין הערף ובין החיות.

רבנותי, אל חוץ המבורג, ברחש גלים,
מתקרבות
הספינות השלש.
רבנותי, על החוף מתאמנים האנגלים
לתמם באלת גב וראש.

רבנותי, עד קימנו לדון ולפקד;
התנודות בנמל המבורג או לא -
אל ושכח: חילים וצירים בקמסות
יראו עוד לעם בחלום.

כי מתר לאמה לניסם לתסקיד
רק באם לבבה מאמין
שתהיה דאוויה בפניהם להביט
ולומר את צדוק הדין.

מהו חג לאומי

לאחר מסע של תהשח-כוחות. הוכאו שלש
ספרות-הגדול לזמל המבנה, אך גם אחר
ככלות הכל לא נשברו אנשי אירופה משו-
ותצבא נאלץ לנרד אותם בידיהם ורגליהם
אל תהוה. היו מקרים וארבעה-תמשח תילים
עמלו לעקר איש, או אשה, מן האנחה.

כי ישאל אותך מי:
מהו חג לאומי -
אל תשנה. ספר קח
וקראתה בו כך:

יום של חג לאמה זהו יום בו נצב
חיל עמדה אחרונה במבחן השליון
ומראתה כי הארץ בה ישבר את שפיו...
זה יום חג לאמה.
כך אומר המלון.

ומוסיף הוא: זה יום בו אמה מתמלאת
אמונה בבנייה
ובח לאויבה.
זהו יום אשר בו

בעיניה רוטט
חוצוץ שממך לקראו צורה.

ומוסיף הוא: יום חג זהו יום מסים
שהשחר בו קם כתמיד אדמוני.
ושלש אגוזת וכנסות בו מים
אל מימי מספנה של זמל גרמני.

זהו יום מסים שידו ממחישה
את עקרון האביעה-המדנית בעדים.
זהו יום המראתה כי אנגלים תמשה
יצטרכו לאחז בכל איש ואשה
אם ירצו לקרעם ממדינת-היהודים.

דו-שיח בין גחשוי וגונן

והם שני מעפילים בני ימים שגולדו באניה
והובאו למחנה עתלית ולשבת אותם כל חקקהל
המסק, פי ראוי שיגראו שמוניהם בישראל
גחשוי וגונן. היה בן.

הירח הנגיה, מלא ונכון.
תנוקות ודרורים
גרדמו עלי ארץ.
רק שני פרטינים, גונן ונחשון.
נהלו עוד דו-שיח
מעורש לעורש.

סח גונן לגחשון: בן, חבר, אין זה צחוק.
בבר בארץ אני
ובמעט בן ימים.
אך לבי עוד נרש כמו לב המינוק
וקשה לי, אחי,
לעצם העצים.

סח גחשון: בן, חבר פרטיני, יום גדול.
הספיצה.
הלדה.

הצבא.

המלדה.

יש לי רגש כאלו גולדתי אהמול -
ושנתי, כשנתה, גולדתי.

סח גונן: לא לשוא היא גולדתי גודר.
מפכבו רחוק מבהירות מסמקת.
חדשים... ובמקצת לא-לגלים עוד...
ואת הרגשתי היום במפסט המינקת.

סח גחשון: בן, צדקת, גם פי השומר
הסתפל פה כאלו מלמעלה למטה.
אך דובר המוכנות,
בך, פחות-אז-יותר,
לי רמו: אין דבר, טוב מאד שגולדתי.

נאנח אז גונן ואמר: הן תדע
שאני פסימיסט מעודי לא תייתי.
לי רק צר שמיד אחורי הלדה
בבר אנתע שקועים בוד-שיח פוליטי.

יודע אני, תה, חבר פרימון,
שגם זה יעבר, ודרכים תפתחנה.
יולדים שפכו מפצצות-של-עשן
עוד יבכו
משני-החלב שתצמחנה.

ויכול אני עוד לספר לך סוד.
ואתה ברשותיךה בי אל תחשד נא:
צי אנוגלי פה אלי לא לעד יעמד,
אך ערשוח ילדים
פה לעד מעמךנה!

לא! לא זה, בקצור, מסריעני לישן.
ובכן למה מנחה לא אדע, תה, נחשוני

או ענה לו נחשוני: תירח, גונן...
תירח... על פכה שנתנו נודרת
זה סיבו של הלב. הוא אינו לשן
בהאיר לו ירח ראשון של מולדת.

תדסדף נא, גונן, בספרי התנועה -
יפנן אותך אם לא קראת עדין:
גם אנשי עליה ראשונה ושניה
פילים הראשון לא עצמו כמעט עין.

ואצלנו, גונן, וזו לילה ראשון
של חיים
ועתלית
וירח גם יחד.
מה הפלא, גונן, אם קשה קצת לישן...
סוף-כל-סוף
חיה לא-נשכחת.

וענה לו גונן: אכן זה הדבר...
זו נדאי הסבה... ונדעו השנים.
ירח הקדיק, וירח נהר -
וערשו הנדולה נענע ים-המים.

עליה-ולנסיה

באנחה פלוס-אולטרה מולנסיה, שהביאה
עולים לחיפה, עלדה מיעקב (ונארא שמה
עליה-ולנסיה).

כן הרבה רגשות
כבר יצאו לפנסיה,
הרבה חייכים כפה לילה חשך,
אך אל זו העלמה,
עליה-ולנסיה,
איי-אשור כלל שלא לחיפה!

פעוטה היא כורת לסי הדימוסיה,
אבל שמה שם רוחות! גם לה מן הסתם
כבר ברור כי השם
עלית-ולנסיה
הוא אתר היפים ביותר בעולם!

ובכלל היא ילדה נפלאה. זאת אעיר בה!
את ראשה כבר מסנה היא לקול צעדים,
וקיימי מזמין ממשלוח להביט בה,
אבל מה ממשלוח מביעות בילדים!

נפר מה זיקנות היא! ראו איזה קטן.
וגלדה כדויק למועד המסכים!
כבוא זמן הילד (היא אומרת) חכמות אין.
גולרים ואסלו בימי!

כי זה חק - היא אומרת - לניק ולצמח
זה חק - למין אצבע ככל היונקים!
כן, הייתי מזמין ממשלוח זאת לשמע,
אבל מה ממשלוח מביעות בחקמים!

זיהן לא עורו לה. יעיד הדקיע.
עליהן היא חדלה כבר אסלו לשאל.
בעצמה היא גולרה, בעצמה היא היעה,
בקצור, בעצמה היא סדרה את הפל!

תסתכלו ותביעו שיש לה פרמנסיה
לראות אור ולחיות! נגד נא לה כף:
שך בו כמותה,
עלית-ולנסיה.
שירבו כמותה, כי הצדק אמת!

כי הצדק אמת
שולדת ללא פחד
והתחלת במציאת-אנוול מעשית.

דָּבָר בְּאֵמֶת הִסְפֵּת לֵב נַחַח...
וְחַמַּת כִּיּוֹם נִדְרָה, אִם רָאִית.

וְלִמְוֶה הָלֵא לָךְ לְהַסְבִּיד בְּפִרוֹטְרוֹט
כִּמֶּה דָב רִצּוֹנֵךְ לְזִמּוֹת וְלִרְאוֹת:

אִיךְ עֲנִלוֹת יְלָדִים,
עִם אוֹתָן הַפְּרִטְנוּסִיּוֹת,
בְּזִמְרַת וְלִזְלִיּוֹת מַצִּיעוֹת מְמַלְיָם,
וּבְהֵן עֲלִיּוֹת,
תְּמִדוֹת,
וְלִזְנוּסִיּוֹת...
תִּרְךָ כֵּל תַּחֲקִים שְׁתִּמְצִיא הָאָדָם:

נֶאֱדָם תְּשׁוּבָה לְרַב־חֻבְלִים
אִיטְלָקִי אַחַר לַיִל הַזֶּה

עֵינַי עַל רְאִישֵׁךְ, הַרְוֵה אֵינִי.
הַמְּלֵאכֶה וְעֲשֵׂתָהּ, חֵי שְׁמַיִם!
נְרִים כּוֹס, קַפִּיטָן, שֶׁל בְּרִכָּה, קַפִּיטָן.
עוֹד נִשָּׁב וְנִפְגַּשׁ עַל הַפְּנִים.

אֶלְמוּנִיּוֹת, קַפִּיטָן, חֵיא תִרְדָּךְ הַזֹּאת,
וּבְלִוְדִים אֵינָה מְסַרְסֵמַת.
אָךְ אִם אֵין חֵיא כִּיּוֹם רְשׁוּמָה בְּמַפּוֹת,
בְּהִיסְטוֹרִיָּה אוֹלִי חֵיא תְּשַׁמַּח.

עַל הַצִּי הַלְוָה, הַאֲסֵר, הַקִּטָּן.
יִסְפֵּר עוֹד בְּשִׁיר וְרוֹמָנִים.
יִתְכּוֹן כִּי בָהּ, קַפִּיטָן, קַפִּיטָן.
וְנִנְאוּ עוֹד הַרְבֵּה קַפִּיטָנִים.

אֵת עַמִּל בְּחַתְרֵינוּ סוּד־לַיִל יַעֲסֵף,
אִיךְ עֲלִיו וְגִבְרֵךְ כְּעַל לָתֵם.
הֵן רְאִיךָ כִּי צִד מְסַפִּינּוֹת אֵל הַחוּץ
הֵם נוֹשְׂאִים אֵת עַמָּם עַלִי שְׁכֵם.

לחיי זה הלילה הקר ואיתנו
לחיי הסכון והפחד!
לחיי הסמינות הקטנות, קפיטן!
לחיי הסמינות שבדרך!
!

הלחיי בתורים שקבלו הפקוד
ובאפל כגון את השיר,
למועד הנכון, למקום היעד,
בלי מצפון ומפנה, בליל ציר.

גם בהם יספר עוד ספור מסוים,
בי דואים גלילים ורקיע
איך עומדים הם בקרב-טרסלגור של העם
על סמינה בודדה - שתבקיע!

עונים על ראשינו. הרוח איתנו.
המלאכה נעשית, מי שמים!
גרים כוס, קפיטן, של ברכה, קפיטן.
עוד נשוכ נפוש על המים.

יום יבוא - ואמה בנות של סנדק
משב, סב, על בקבוק של קיאנטי.
ותתק ותיק חתיכה של טבק
ותאמר - פן, חבורה, זקנתי.

כן, דאיתי רבות בעולם העול,
אך אזכר עוד, מי סנטה מריה,
איך נרטבתי בחשך כמו תרנגול,
אוחז לילה על חוף גהדיה.

ונספר לך אז כי פתוחים השערים,
כבר מזמן נפתחו, מי שמים!
ומתחזו אותם זו חבורת הנוצרים
שעמדה אוחז-לילה במים.

אז תצחק: לא עזרו אניות-המשחת,
לא השפיע הרדר אפילו!
יתסים את פטוקה בקללה איטלקית...
וחצות הגמל יאטילו.

כך יחיה! ולכן, אל מול רחב איתן -
לחיי הסכון והפחד!
לחיי הסמינות הקטנות, קפיטן!
לחיי הסמינות שבדרך!

הַרְדָּף בָּיָם

מִסְסִינָה בְּלֵב-לַיִל, בְּרֹדֶף הַרְדָּף,
הִיא חִימָה קַסְצָה מְסַעֲרֶת.
וַיִּקְבַּל אוֹתָהּ יָם לְגַסְיוֹן עוֹי-לֵב...
וַיִּקְשֶׁר עַל רַגְלֶיהָ שֶׁרְשָׁדָת.

הִיא קָרְעָה הַשְּׂרָשָׁדָת, וְהִלְאָה אֶל חוֹף
הִיא תַתְרֶת, סוֹרְרֶת וְאוֹיְבֶת.
וְהִשְׁבַּח אוֹתָהּ יָם מִלְאֵס לָהּ: כִּי סוֹב...
וְעַל צִנְאָרָה קָשֶׁר אָבֵן.

הִיא קָרְעָה אֶת הָאָבֵן מֵעַל צִנְאָרָה
וְהִמְלִיכָהּ, מִכָּה וּסְחָרְתָרֶת.
אוֹ חִיךְ לָהּ הַיָּם כְּלִירִיב בַּיָּדָת...
וְהִפֵּף אֶת גּוּפָהּ לְעוֹפְרֶת.

הִיא קָרְעָה הַעוֹפְרֶת, וְהִלְאָה בְּלִילוֹ -
וְהִשְׁמֵר הָאִיר מִרְאָנָה.
אוֹ הַרְאָה לָהּ הַיָּם מִרְחוֹק חוֹף וְחַל...
מִטַּל כְּחוֹתֶיהָ מְמַנָּה.

וַתִּקְרָא בְּאֵין-פִּחַ: מִן הַיָּם לִי, יָם!
בְּנֵה לִי גֶשֶׁר, כִּי אֵין לִי מַשִּׁיעוֹ

אוניברסיטת חיפה
הספרייה

אוֹ הִטִּיתָ בָּהּ יָם, וַיִּמְרָס בָּהּ עַד דָּם.
יָרַם עַל צוֹקֶיו - תְּרִיעוֹ

מִכָּה בָּהּ - - הִיא מְבַקֵּיעָה בְּסַעֲרָהוּ -
וּבְצַנְחָה עַל הַחוֹף כְּכַנְף-גֶּשֶׁר.
חֹוּא קָרָא לָהּ: הַיָּם הַגִּבּוֹר, נַעֲרָה!
אֶת הַלְלִיָּהּ בְּצִית אֶת הַיָּם.

חלקת המפקידים

התנגדות המפעילים ב"כנסת-ישראל" נשקרה
בסצנות-עשן.

כאשר הפצצה השלישית במספר
פלסט נרם עשן
בתחילת הספינה, -
הילדה הרועדת הסשילה צהר,
רצן שמו לפתע מתקן לגרונה.

היא ירדם פשטה, ובחשול המטאות,
בין נשים הקורעות בגדיהן מלבן.
לספון נגרפה היא, עוריה מדמעות, -
אך גם שמה נחל העשן הלבן.

הוא נחל ונסוד ותוק. הוא הקה
על ארבעת אלפי אנשים המומים.
הוא נזק אל תדר היולדות, הוא ספק
על עיני תינוקות שדמעו כסומים...

אז התחילה לרוץ הילדה! לכלי שוב
לארד!
אל ספינת-הפרדש הקוראתו

אך לפתע זכרה כי אני - תישבו -
צויתיה: עמדו לא לזוז עוד לא עתה

לא לזוז - כך שנתתי לה - זו הובתה!
לא לזוז מקנת-עם בדרך ונדיו
לא לזוז גם בבוא תילים לשאתה
אל תלכי מרצון
התנגדי!
התנגדי!

התנגדי! זה השו וכואת הוא דורש.
התנגדי! ותראינה עיני האמה
שערשת רק אחד המכות והאש
ואחד שאפט כל אריר לגשימה!

כך לפדתי. והיא נאבקה עד הסוף.
היא שפתיה נשכה, ומלאה את הנג.
היא ירעה שעומד אנכי על החוף,
ומביט בה, וחלק לשנינו בקרב.

אך דבר רק אחד היא אולי לא ירעה
ואולי היא תשאל עוד חשבון מעמי:
איזה חלק נמן אות-ים בידה,
ומה חלק נמלתי אני לעצמי?

ואולי היא תסיף

מעלים שתיים-שלוש.

ותאמר, בשם כל חבריה הנש-

שאסור לישוב מידה לדרוש

את שאין הוא דורש מעצמו וילדיו.

זה הכל. אקטיביום או לא, ירדו. -

לא בזאת השאלה. יתנה קו תצית.

ואני אנהיך שאקראע שמלותי

אם יברז

מאבק לא-רצוף בהחלט

אך אם יש מאבק. -

עד נתיב הסרדים

ועדות הן עיני הילדה הלחות:

בעיני נשאלתה חלקת ממקדמים

שאיננה לפי חלקת הלחות.

בְּרָכָה סוּלֵד

הנערה בְּרָכָה סוּלֵד נמלה מבדורי מכונית
משרתת של האבא. בתל-אביב, בעמדת על
המשמר לתפוח על הורדת המעסילים מן האניה
"דניטי" מאיטליה. אנה זו נחפסה אותו לילה
סמוך לחופי הארץ. עבר זמן ובדרך לארץ
נלכדה והובאה אל החוף. סמינת מעפילים על
שם בְּרָכָה סוּלֵד.

היא עונה במפרץ על פני מים שחורים.

במלכדת ספינות-הציד.

היא עמדה מואדה בקרני נרקורים.

כמו אז, בליל וינגיט, למול תיורים

שקלעו אל מרפסת הבית.

לכדה כמו אז, עת פרצה למולם.

מני אור ומדום מסערת - -

היא לא נחה. נתיב ידעה עוד לא תם.

היא נמלה על החוף.

וחזרה מן הים...

עקשנית דמימה והותרת.

היא חזרה מן הים אל חופה-ממקד

והפרטים רודפים אחריה.

שחרור קפריסין

עם ההודעה על שחרורם של עשרת אלפי
המלוואים על גאי.

הם קסצו מכל אהל דלגה
הם פדצו מצדיפי הפנזים...
פי הייתה תבשורה חץ-שלוח.
פי חלפה כמו אש בפתחים.

בתוך לילה של אי עסוף-דלף
הם עמדו, רועדים מצפה...
ובוכים... אלה, אלה ואלה...
עבאין כח ובאקס בינה.

פי לא שוט, לא יאוש ולא אבל,
לא נצחו את מחנה-הרבוא,
אבל זו השמנה, כצליל נבל,
היא כמעט ושברה את לבו.

ועמדו נערוזת שהתיל
ישרשן גם בלב-חלומות -
ועמדו בחורים דלוקי-עין
תשובי עלבונים וכלמות.

היא כאלו פשוט התחלטה בתפקיד
עם אותה אנגית-קיסוד איטלקית
אשר לה היא מסרה את חייה.

היא רק באה לראות אם דמה שצמו
לא נשכח מחצר האובדת.
היא רק באה לראות ולהיות לעדה,
אם העם שקרא לה אל מרד,
אם רוצה ויכול הוא לתת בעדה
חלק-אלף מזה שנתנה לו ידה
עת תברזמן ירק בה עופרת.

אף מניפה עד ברונכס, רב סדרות ואבק,
גם העם ששקל אח השקל.
רק פלקטים על קיר, בקולם המבוק,
לה קראו להמשיך באותו מאבק
אשר בו היא נפלה מרסקת...

והלילות שנתק. והרימת אגרוף
האימפריה, ותוף: שכי ימה!
והעם, כל העם מצי סוף ועד סוף,
מצי כנען עד ברוקלין, לא נע אל החוף...
והעלית הנרש הזה תמה.

ועמדו אמרות - בטטטפתח
האבות ומיזיק - עם - בבה...
הדיבונה תלא - מצנח
שאורב לא ראת את נבה!

מדינת היהודים, לך ידוע:
הם נסכו את פהם אל פתך
בלי ראות את השקר הצניע
אשר שמו הוא - להיות בלתי כדאי!

אם כיום מעיניך דואה את
עצמאות
וקבוצ גליות, -
מה היו אלה אז? את ידעת:
אז היו אלה שמות אניות...

שמך כיום בלב צר עתן פחד,
אך השם - מדינת היהודים -
מה הית הוא: סמינת גרחה
שכבו בה תרבה ילדים...

לוגלי הכרמל נח מפדך
צי קטן, מגנח ומקדסם,
ואומר לנו: טוב לגמר פדך
מדברי הימים שלעם...

כן, שרת היהודים מעקמת
ועצמות - הדיסנים כואבות,
אך לחמנו קצת איתו מלחמת...
(לחמנו אותה בכבוד.

...זה הוא שאלין בשך שרת
יהודים נגררו על גחון,
הפסד למרליה זוהרת
על תורה של ים - החיכון.

זה הסכה תרפתו של הפלא
למו תרכ ביד התורה.
פה דבוא יהודים - כמו קלע
נתקעו בצלעות הקיסרות.

פה אים העיון רגע - רגע
ומסכן היאוש מדוכים...
אכל גם העיון
גם היגע
התודו אל ראשי השוכים!

וקבוד לדיבוא המנית,
שערך את הקרב וכלה,
וקבוד למדרית, לשלית,
למורה בבקתה תפלה!

וכבוד לה לאם-במטפנות,
ולילך חובק תבנית...
וכבוד לאמה הנצחית
שאורב לא יראה את גבה!

משפט הגאולה

לסרני עליה הוצר.

על סבלות הגדולים בימי שמד וחרון
כבר ספר ויספר ביוזעים.
אך ידעו רק שמים עד יום אחרון
מה גמל בחלקם של הילדים.

על גבולים, בדרך-כי-מלחמה אומות.
בקנים ומנורות של נסים-מאש,
החולבוטו לרילי האמות
בני השבע ובני השש.

בגדדים, בכקמות נרות.
הם נשא יריהם, עם לא-בן.
לסוכך על ראשם מפרות
קלי לדעת אסלו את שמן.

וחובה היא לומר האמם
שאולי באותה תנועת-יד אמולה
סוככים הם עקשו על ראשם
גם מפני מכונח הגאולה.